

Niðurstøðan hjá Strandferðsluni greið:

Ein katamaranur er óbrúkiligur til suðuroyarsigling

–Ein Katamaranur hevði verið noyddur at avlýst 10% av ferðunum ímillum Suðuroynna og Havnina og tað er ov nógv, tá ið hugsað verður um, at júst hetta ferðasambandið er livæðrin hjá Suðuroyingum

ÁKI BERTHOLDSEN

– Ein katamaranur kann ikki brúkast til suðuroyarsiglingina istaðin fyri Smyril.

Hetta var tann greiða niðurstøðan hjá Strandferðsluni á almenna fundinum í Suðuroynni leygardagin.

Sum vit greiddu frá í Sosialinum í gjár, boðaði Strandferðslan leygardagin almenninginum í Suðuroynni til fundar at greiða teimum frá ætlanini at byggja nýggjan Smyril.

Nú fyrirreikingarnar at byggja nýtt Suðuroyarskip eru byrjaðar av álvara, eru tað nógv, sum hava heitt á Strandferðsluna um at kanna møguleikarnar fyri at úvega ein katamaran at seta í siglingina istaðin fyri eitt vanligt skip.

Katamaranar sigla ómetalliga skjótt, og verður ein slíkur settur í rutu ímillum Suðuroynna og Havnina, hevði hvør ferðin ikki tikið meiri enn 45 minuttir.

Víst hevur eisini verið á, at verður ein katamaranur útvegaður, kann skotlandsiglingin sum einki knýstast upp í suðuroyarsiglingina.

Hava kannað tveir katamaranar

Nú nýggjur Smyril verður fyrirreikaður, hevur Strandferðslan eisini kannað møguleikarnar at fáa ein katamaran at røkja siglingina.

Men niðurstøðan er púra greið. Tað er ikki tann rætta loysnin.

Magnus Magnussen, tekniskur stjóri á Strandferðsluni, upplýsti á kunnandi fundinum í Suðuroy um nýggja Smyril, at tveir katamaranar vórðu kannaðir.

Talan var í fyrsta lagi um Mai Mols, sum siglur ímillum Ebeltoft og Sjælland Odde og í øðrum lagi er talan um tann nógv størri Stena Voyager, sum siglur í Írksa Havnin.

Mai Mols tekur 450 ferðafólk og 120 bílar, men bara persónbilar.

Hon er 76 metrar long og 23,4 metrar breið, hon siglur 43 mál, hevur 33.000 hestakreftir og brúkar hálva aðru ferð so nógv olju sum Smyril um teinin ímillum Havnina og Suðuroynna.

Ein katamaranur, sum Mai Mols kostar um 250 milliónir.

Men tá er heilt annað krút í Stena Voyager.

Ti hon tekur 1.500 ferðafólk, 375 bílar, eisini lastbilar og treylarar.

Hon er 126 metrar long og 40 metrar breið, tvs, at hon er næstan líka breið, sum sandoyarferjan er long.

Hon hevur heilar 100.000 hestakreftir og teir geva henni eina arbeidsferð uppá 40 mál.

Men hann brúkar eisini fimm ferðir so nógv olju sum Smyril á teininum ímillum Havnina og Suðuroynna.

Stutt um Katamaran

Í Sambandi við, at nýtt suðuroyarskip skal byggjast, hevur Strandferðslan kannað tveir katamaranar. Her eru töluni

	Mai Mol	Stena Voyager
Ferðafólk	450	1.500
Akför	120	375
	(Bara persónbilar)	(Eisini tung akfór)
Dekshædd	2,4 m	2,5-5 m
Kömur	0	0
Longd	76	126
Breidd	23,4 m	40 m
Dýpd	5,4 m	4,6 m
Arbeidsferð	43 mál	40 m íl
Hövuðsmotorar	2 gassturbinur	4 gassturbinur
Megi á hövuðsmotorum	33.000 HK	100.000 HK
Hjálpmotorar	1	1
Skrúvur	2 vatnjett	2 vatnjett
Kostnaður	250 mió kr.	1 mia. kr.
Oljunýtsla	1,5 x Smyril	5 x Smyril
Manning	12	20

oyyna.

Og so kostar hon ikki minni enn eina heila milliard.

Kann ikki brúkast

Strandferðslan er komin til ta niðurstøðu, at tað er ikki ráðiligt at velja eina slíka loysn á suðuroyarsiglingini.

Og tað er heilt einfalt tí, at tað er einki álit í einum

slíkum, báti.

Magnus Magnussen segði, at Strandferðslan hevði spurt seg fyri hjá teimum feløgum, sum hava katamaranar.

Og frá feløgumum, sum hava hesar báðar katamaranar, hevur hon fingið upplýst, at teir eru frálíkir til at flyta nógv fólk úr einum stað í annan.

– Men tað ber alto ikki til at gera ein katamaran til álitid á farleiðini ímillum Havnina og Suðuroynna, tí teir kunnu ikki sigla í øllum veðri og nóyðast sostatt ofta at avlýsa ferðir, til at aldan verður ov høg.

–Frá Norsk Veritas, sum klassar 80% av øllum katamaranum, hava vit fingið upplýst at tá ið tann „significanta“ aldan fer upp um 5,5 metur, mugu teir gevast at sigla.

Tann „significanta“ aldan

størsta aldan, sum er málð eystanfyrir, var heilar 28 metrar. Hann segði, at hetta merkti í veruleikanum, at ein katamaranur hevði avlýst 10% av ferðunum ímillum Suðuroynna og Havnina.

Ti aldamáttingarnar í Føroyum vísa, at 10% av tíðini er tann „significanta“ aldan størri enn 5,5 metrar.

– Tað merkti, at tá ið hann kom at liggja stillur meiri enn ein mánaða um árið.

– Og tá ið hann hevði siglt í 10 ár, hevði hann í veruleikanum ligið eitt heilt ár.

Ti helt Magnus Magnussen ikki, at ein katamaranur kundi setast í suðuroyarsiglingina.

–Sambandið til meginokkið er livæðrin hjá Suðuroyingum og tí er tað neyðugt við einum skipi, sum er meiri álitandi enn so.

Ti mælti Strandferðslan

ingina ein heilan dag fyri vegur, so vilt teir mintist.

– Hann hevði avlýst onkran hendinga tús, men hann hevði ongantíð ligið ein heilan dag fyri veður.

Sleppa ikki av við fisk
Heri Hjelm, alari í Suðuroynni, var ikki ordiliga við uppá hetta.

Hann visti á, at katamaranur siglur um Atlantshav.

Hann spurdi um Strandferðslan var greið yvir, at í lotuni bar ikki til hjá suðuroyingum at sleppa av við feskkan fisk á marknaðinum í Evropa.

– Í lotuni hava vit slett ikki somu møguleikar, sum teir, vit kappast imóti.

– Livæðrin hjá Suðuroyingum er tí ikki ferðasambandið til Havnar. Livæðrin er møguleikarnir at virka fisk meiri og at sleppa av við feskkan fisk, segði hann.

til at útvega eitt vanligt skip til suðuroyarsiglingina.

– Um so ein katamaranur kann útvegast seinni, sum eitt ískoyti til tað vanliga skipið, fyri at fáa túratálið upp, er ein heilt onnur søga, legði hann afturat.

A fundinum var tað eisini upplýst, at síðani Smyril varð keyptur í 1975, hevði hann ongantíð avlýst sigl-

– Nógv verður tosað um at virka fisk meiri. Men tað er ongin møguleiki til tað, so leingi tað ikki ber til at fáa hann fram á marknaðin niðri í Evropa nógv feskkan.

– Verður eitt skip útvegað, sum siglur nógv skjótt, kann tað eisini sigla uttanlands, eitt nú um næturnar, uttan at nerva suðuroyarsiglingina, segði Heri Hjelm

Ætlar nú at kanna búskaparligu støðuna í ymsum økjum í Føroyum

ÁKI BERTHOLDSEN

– Hvussu ávirkar danska ríkisveitingin tey ymsu økini í Føroyum.

Hetta er ein kanning, sum Høgni Hoydal, landsstýrismaður í fullveldismálum nú ætlar sær at kanna.

Hann segði, at tað var var eitt stórt framstig at tað eydnaðist at savna eina nevnd uppá 11 av

landsins búskaparfrøðingum at kanna grundleggjandi spurningar, sum ongantíð eru kannaðir fyrr. Hann sipar sjálvandi til Hvítu Bók.

Og tí heldur hann, at tað hevði verið stórt spell at uppløyst nevndina aftur, tí enn er tað ein ørgrygna av víðurskiftum, sum tað hevði havt stóran áhuga at kanna.

Eitt nú upplýsti hann á upplýsandi fundinum um

Hvítu Bók í Suðuroy í farnu viku, at eitt hugskot var at fáa búskaparnevndina at kanna, hvønn týðning ríkisveitingin úr Danmark hevur fyri økismenningini í Føroyum.

Politikarar úr ymsum økjum í Føroyum hava mangan fýlst á, at blokkurin úr Danmark dettur niður í Havnini allur sum hann er, ímeðan bygdirnar onga nýttu fáa burtúrur honum.

Høgni Hoydal heldur, at tað kundi verið sera áhugavert at kanna, um hald er í hesum, og yvirhøvur at kanna, hvønn týðning blokkurin hevur fyri tey ymsu økini í landinum og, hvussu hann verður brúktur í teimum ymsu økjum í landinum. Men hann heldur eisini, at tað eru onnur víðurskifti, sum búskaparblokkurin eigur at verða kannað, t.d. vinnubúskap-

urin og vinnulívsmenning og, hvussu vit skapa bestu fortreytir fyri vinnuligari menning.

Kanna húsarhaldini

A fundinum um Hvítu Bók í Vági segði Jonhard Eliassen, búskaparfrøðingur, at ætlanin var eisini at gera nakrar útrokningar fyri, hvussu burturtøkan av blokkinum fer at ávirka húsarhaldini í Føroyum útfrá

ymsum fortreytum. Men víðurskiftini hjá fólki eru í stóran mun treytað av forða búskaparpolitikkinum.

Høgni Hoydal sigur, at Hvítu Bók er eitt ógvuliga týðningarmikið amboð.

Men aðrar kanningar eiga eisini verða settar í verk fyri at geva okkum eitt so gott stöðið sum gjørligt at byggja okkara búskaparpolitikk á.